

πλευρῶν εἰς φλέβα, ἐπὶ αἰμορραγιῶν τραυματικῶν, ἐπιλοχιῶν, γομαχικῶν ἢ ἐπιρρίνων, ἐπὶ ἀναιμίας, ἐπὶ καταληψίας μετὰ μανίας καὶ αἰσιτίας, ἐπὶ τῆς τελευταίας περιόδου τοῦ καρκίνου κτλ. καὶ πάντοτε ἐπέτυχεν.

Καὶ ταῦτα μὲν βεβαίως ὁ 'Ρουσσέλ' ἤδη δὲ πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ περὶ τούτων καὶ περὶ τῆς πρακτικῆς χρησιμότητος τῆς τοῦ αἵματος μετεγύσεως ἢ παρὰ τῆς ἰατρικῆς Ἀκαδημίας ἐκλεχθεῖσα εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, συγκατεμένη ἐξ ἰατρῶν καὶ χημικῶν ἐπιστήμων.

Α. ΜΟΙ.

ΛΥΣΙΣ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ

Τὰ πάντα ἀπώλοντο, πλὴν τῆς τιμῆς.

Ἡ φράσις αὕτη εἶναι συνήθης, ὅταν θέλωμεν νὰ παραστήσωμεν ἄνθρωπον, ὅστις ὑπέστη μὲν παντοσεῖδῃ ἀτυχήματα, ἀλλὰ παρηγορεῖται καυχόμενος ὅτι ἔσωσεν ἀλώβητον τὴν τιμὴν, ἀντιταχθεὶς ἥρωϊκῶς καὶ μέχρι ἐσχάτων κατὰ τῆς καταδρομῆς τῆς τύχης, εἴτε ἐν τοῖς ὅπλοις, εἴτε ἐν τῷ βίῳ. Ὑποτίθεται δὲ ὅτι ἔχει ἱστορικὴν καταγωγὴν ἀλλὰ κυρίως εἶναι μία τῶν κεκαλλιπημένων ἐκείνων διορθώσεων, ἃς ἐπινοοῦσιν, ἀκριτῶς ἐνίοτε, οἱ μεταγενέστεροι, ὅπως ἀπαθανάτισωσιν ἥρωϊκὴν τινα πράξιν. Εἶναι γνωστὸν ποίαν ἀκαδημαϊκὴν μεταμόρφωσιν ἔπαθεν ὁ ἄγροικος λέξις, ἣν ἐξεσφενδόνισε κατὰ τῶν νικητῶν τοῦ Οὐατερλῶ δὲ γάλλος στρατηγὸς Καμβρών, προσκαλούμενος νὰ καταθέσῃ τὰ ὅπλα, λέξις ἣν δὲν ἐδίστασε νὰ φιλοξενήσῃ καὶ νὰ ἐξυμνήσῃ ἐν τοῖς *Ἀθλοῖς* ὁ Βίκτωρ Οὐγος. Οὕτω πως ἠλλοιώθησαν, ἀλλ' οὐχὶ δι' ὁμοίους λόγους εὐσηχημοσύνης, καὶ αἱ πρῶται λέξεις τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φραγκίσκος Α' πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, εὐθὺς μετὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐν Παβίᾳ μάχην. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Φραγκίσκος, οὐ μόνον ἀπώλεσε τὴν μάχην ἐκείνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὗτος ἠχημαλωτίσθη ὑπὸ τοῦ τροπαιούχου ἐχθροῦ καὶ μετηνέχθη ὡς ζῶν τρόπαιον νίκης εἰς Μαδρίτην. Ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἱστορικὴ ἐπιστολὴ δὲν ἤρχιζε διὰ τῶν ἐν κεφαλίδι σημειωθεισῶν λέξεων, ἃς μετέπειτα καθιέρωσεν ἡ παράδοσις, ἀλλὰ διὰ τῶν ἐπομένων: «Διὰ νὰ σὲ πληροφρήσω πόση εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς ἀτυχίας μου, μάθε ὅτι ἐξ ὅλων τῶν ἀγαθῶν μοι ἔμεινε μόνον ἡ τιμὴ καὶ ἡ ζωὴ.» Αἱ πολλαὶ αὗται λέξεις, γεγραμμέναι μάλιστα εἰς τὸ ἀρχαῖον γαλλικὸν ὕφος, δὲν ἐκρίθησαν ἄξια νὰ παραδοθῶσιν οὕτως ἀκαλλώπιστοι εἰς τὴν ἱστορίαν, ὡς μὴ ἀποχρώντως λακωνικαὶ καὶ συνεσφιγμέναι, κατὰ τὸ πρότυπον τῶν μεγάλων ἀποφθεγμάτων, καὶ διὰ τοῦτο συνεπυκνώθησαν εἰς τὸ σύντομον καὶ ἐκφραστικόν—«Τὰ πάντα ἀπώλοντο, πλὴν τῆς τιμῆς».

Α. Σ. Β.

ΒΑΘΟΜΕΤΡΟΝ

Πολλαὶ εἰσιν αἱ ἐπ' ἐσχάτων ἐφευρεθεῖσαι μηχαναὶ, ἐν ταύταις δὲ οὐχὶ ἀφανῆ κατέχει θέσιν ἡ μηχανὴ, δι' ἧς ἀνευρίσκεται τὸ βάθος τῆς θαλάσσης ἀνευ τῆς χρήσεως τῆς βολίδος. Ἡ μηχανὴ αὕτη ἐκλήθη *βαθόμετρον*, συνίσταται δὲ εἰς στήλην ὑδραργύρου, περιεχομένην ἐντὸς σωλήνος ἐκ χάλυθος, εὐρυνόμενου πρὸς ἐκάτερα τὰ ἄκρα ἐν σχήματι πώματος (ποτηρίου)· τὸ κατώτερον ποτήριον σχηματίζεται ἐκ λεπτοῦ φλοιοῦ χάλυβδίνου. Ὁ ὑδράργυρος ὑφίσταται τὴν ἐπιρροὴν τοῦ θαλασσοῦ ὕδατος, ἀναλόγως τοῦ βάρους αὐτοῦ, οἱ δὲ βαθμοὶ τῆς ἐπιρροῆς ταύτης, οὐ σημειούμενοι ἐντὸς τοῦ μηχανήματος, δεικνύονται διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Οὕτως ὁ πλοίαρχος, ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος τοῦ πλοίου του εὐρισκόμενος, δύναται νὰ εὐρίσκῃ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης ἐφ' ἧς πλέει, χωρὶς νὰ ἔχη χρειαζὴν νὰ μετρήσῃ τοῦτο διὰ τῆς βολίδος. Τὸ βαθόμετρον ἐδοκιμάσθη δις ἐν τῷ ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ, τὰ δὲ ἀποτελέσματα αὐτοῦ ἐπεβεβαιώθησαν, ὡς ἀκριβέστατα, διὰ τῆς κοινῆς καταμετρήσεως. Ἐφευρέτης τοῦ βαθομέτρου εἶναι ὁ ἄγγλος Siemens. Ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἐφευρε καὶ ἑτέραν μηχανὴν, δεικνύουσαν τὴν ἐπιρροὴν τῶν ὄγκων καὶ τῆς ἑλξεως· διὰ τῆς μηχανῆς ταύτης δύναται νὰ μετρηθῇ ἡ ἑλκτικὴ δύναμις τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ἢ γεννώσαστὰς παλιρροίας.¹

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

26.—Διὰ τί τὰ νέφη μεταβάλλονται εἰς βροχὴν;

Διότι τὰ νέφη εἶναι ἀτμοὶ ὕδατος, οἵτινες ἀποψυχόμενοι συμπυκνοῦνται καὶ σχηματίζουσι σταγόνας ὕδατος, τὸ ὅποιον δὲν δύναται ἢ ἀτμοσφαῖρα νὰ ὑποβαστάξῃ, αὗται δὲ καταπίπτουσιν ὑπέικουσαι εἰς τὸ βάρος των. Πίπτει δὲ κατὰ σταγόναις τὸ ὕδωρ τὸ ὅποιον τὰ νέφη παράγουσι, διότι ἡ ἀτμοσφαῖρα ὑποδαιρεῖ αὐτό. Ἄν δὲν ὑπῆρχεν ἀτμοσφαῖρα, τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς θὰ κατέπιπτε σύσσωμον καὶ ὡς μία μάζα.

Θεοδόσιος ὁ μέγας, ὁ αὐτοκράτωρ ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ μίμησιν Τίτου τοῦ Οὐεσπασιανοῦ μάτην ἐνόμιζε παρελθούσαν τὴν ὥραν τῆς ἡμέρας, ἐν ἧ μὴ ἔπραττεν ἀγαθόν τι ἔργον, ἐξέδωκε ποτε τὸ ἐξῆς διάταγμα· «Εἴ τις δυσφημεῖ ἢ τὸ ὄνομα ἢ τὴν κυβέρνησιν ἡμῶν, θέλωμεν ἵνα ὁ τοιοῦτος μὴ κολάζεται ταῖς ὑπὸ τῶν νόμων διὰ παρόμοια ἐγκλήματα δριζομέναις ποιναῖς, καὶ ἀπαγορευόμεναις τοῖς λειτουργοῦς ἡμῶν νὰ μεταχειρίζωνται

αὐτὸν ὀπωσθήποτε σκληρῶς διότι εἰ μὲν δκαθ' ἡμῶν λαλήσας ἐλάλησε διὰ κουφόνοιαν, εἶναι ἄξιος περιφρονήσεως· εἰ δ' ἐκ παραφορᾶς, ἄξιος συμπαθείας· εἰ δὲ διὰ κακίαν, πρέπον εἶναι νὰ συγχωρήσωμεν αὐτῷ».

ΜΙΑ ΜΑΝΑ

Α' Μαΐου.

Χαρήτε, τραγουδήσετε,
Παιδιά χαμαρωμένα,
Νὰ ζήσετε, νὰ ζήσετε,
Στολίδια τοῦ Μαγιοῦ!

Νὰ γὰς χαρῆ ἡ μανοῦλά σας,
'Αφήσετε κ' ἐμένα
Νὰ κόψω δύο τριαντάφυλλα
'Ενός ἀγγελουδίου.

Σὰ σήμερα συνήθιζε
Νᾶρχετ' ἐδῶ μαζῆ μου,
Νὰ παίξῃ μὲ τὰ βόδια του,
Στεφάνι νὰ φορῆ!

Τώρα χορταίνει ἀτάραχα
Τὸν ὕπνο τὸ παιδί μου,
Καί τὸ στεφάνι του ἔρχομαι
Νὰ πλέξω μοναχί!...

— Γιατί σὺ δὲν τὸ ἔβυνησες
Μανοῦλα, τὸ μικρό σου,
Νὰ κόψῃ τὰ λουλούδια του,
Μαζῆ μας νὰ χαρῆ;

'Εδῶ 'ναι κ' ἡ μανοῦλές μας·
Γιατί καὶ τὸ 'δικό σου
Δὲν τᾶφερεις νὰ παίξουμε,
Πρὸς ἢ λθες μοναχί;—

— Τὴ μάνα ἐκεῖνη κλάψετε,
Ποῦ τὴν ἴδητε μόνη,
Χωρὶς παιδί τὴν ἄραση
Εἰς τὴν πρωτομαγιά!

Χαρᾶς δὲν εἶναι λουλούδα
'Εκεῖνα, ποῦ μαζώνει·
'Απάνου σ' ἕνα μάρμαρο
'Ἡ δόλια τὰ σκορπᾶ!

ΑΝΑΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς ἐλευθέρους ἄνδρας εἶνε ὅ,τι ἡ ἐλευθερία εἰς δούλους. Αὕτη καθίστησιν ἀνεξάρτητον τὸ σῶμα, ἐκεῖνη δὲ τὴν ψυχήν. (Em. de Girardin.)

* * * Ἀπόφευγε εἰς τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους σχέσεις σου ὅσα ψέγεις ἐν τῇ πρὸς σὲ διαγωγῇ αὐτῶν. Μάθε νὰ ὑποφέρῃς μεθ' ὑπομονῆς τὰ σφάλματα αὐτῶν προσφέρου δὲ ἐκάστῳ μετὰ τρώπων ἐπαγωγῶν καὶ πραότητος. (Zschokke.)

1. Ζακὸν Ἰοῦ· Ἄνθων.

* * * Ὅστις ἐμπιστευτικῶς ὁμιλεῖ εἰς φλύαρον καὶ δανείζει ἄσωτον, ἀνευρίσκει πανταχοῦ τὸ μυστικόν του, οὐδαμοῦ δὲ τὰ χρήματά του. (Petit-Senn.)

* * * Ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε τὸ ἄλας, τὸ ἐμποδίζον τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ πλοῦτου.

* * * Ὁ βίος εἶνε ὠρολόγιον, τοῦ ὁποίου αἱ ὥραι παρέρχονται ταχύτερον μετὰ μεσημβρίαν ἢ πρὸ μεσημβρίας.

* * * Τὸ κατέχειν μίαν θέσιν, καὶ τὸ κατέχειν αὐτὴν ἐπαξίως εἶνε δύο διάφορα πράγματα· δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπαιρόμεθα εἰμὴ μόνον διὰ τὴν ἰκανότητά μας. Διατί ὅμως ἐπαιρόμεθα μόνον διὰ τὴν θέσιν μας;

Διάσημός τις ἱατρός, ἐρωτώμενος περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του ποῖαν συμβουλήν δίδει αὐτοῖς σωστικωτέραν: «Νὰ ζῆτε ὅσον ἐνεστι πλειότερον εἰς τὸ ὑπαίθρον», τοῖς ἀπήντησε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Σύζυγος ἄνευ γλώσσης.

Φρόνιμός τις σύζυγος ἐσιώπα, ἐν ᾧ ἡ σύζυγος του ἐπὶ μίαν ὥραν ἐφλυαρεῖ προσπαθοῦσα νὰ συνάψῃ φιλονεικίαν.

Ἡ σύζυγος λαβοῦσα λύχνον περιεφέρετο ἐν τῷ δωματίῳ προσποιουμένη ὅτι ζητεῖ τι ὑπὸ τὴν τράπεζαν.

— Τί λοιπὸν ζητεῖς; ἐφώνησεν ἐπὶ τέλους ὁ σύζυγος.

— Τὴν γλώσσάν σου, τὴν ὁποῖαν ἐνόμιζα ὅτι ἀπώλεσας, ἀπήντησεν ἡ πονηρὰ γυνὴ, ἥτις εἶχεν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ὀμιλήσῃ.

'Αδιάκριτος ἀποκάλυψις μικροῦ παιδίου.

Μικρὸν παιδίον ἔλεγε πρὸς τὴν παιδαγωγόν του·

— Ὅταν μεγαλώσω, θὰ σοῦ χαρίζω ὠραία φορέματα σὰν τῆς μαμάς μου, γαμάτα μὲ θαμβάκι ἀπὸ μέσχα.

Κ.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Θέλεις νὰ μὴ σὲ τρώγουν αἱ φύλλοι;

Θὲς ὑποκάτω τῆς κλίνης σου δέμα κλωνίων ἀψίνθου. Οἱ φύλλοι, οἵτινες ἀποστρέφονται τὴν ὄσμην τῆς ἀψίνθου, ἀναχωροῦσι τότε καλπάζοντες.